

[Automatisk tekstet av Autotekst med NB Whisper. Kan inneholde feil.]

[SPEAKER_00]

Nå vil jeg fortelle om broren min, Jonathan Løvehjerte.
Det er nesten som et eventyr, synes jeg, og litt som en spøkelseshistorie også.
Og likevel er det sant, alt sammen.
Men det vet nok ingen andre enn Jonathan og jeg.
Det var de første setningene fra Brødrene Løvehjerte av Astrid Lindgren, og
grunnen til at jeg vil starte med den
er at det er ei bok som svært mange har et forhold til og husker.
For nå hører du på en podkast fra Nasjonalt lesesenter, der vi skal snakke om
det som heter Leseminner.
Han som prøvde seg på Astrid Lindgren-teksten, heter Bjørn Olav Skjæveland.
Trude Hoel, professor i lesevitenskap, og Elisabeth Brekke Stangeland,
førsteamanuensis i lesevitenskap, det er dere som står bak dette som kalles
Leseminner.
Hva er det, og hvorfor ble dette prosjektet til?

[SPEAKER_03]

Nei, vi satte i gang innsamling av leseminner.
For det har vært veldig mye fokus på lesing i det siste, og veldig mye negativt
fokus på lesing.
At ingen vil lese, og færre får det til, og det er så trist og fælt.
Og så tenkte vi at vi har lyst til å gjøre noe som får folk til å huske de fine
tingene med lesing.
Og hvorfor vi skal lese sammen.
Derfor strakte vi oss ut mot befolkninga og sa: del et leseminne med oss.
Hva er den fineste og kjekkeste leseopplevelsen du har hatt?
Og fortelle oss om hvorfor.
Og det har vært superkjekt å jobbe med.

[SPEAKER_00]

Og hvordan gjorde dere dette, Elisabeth?

[SPEAKER_02]

Vi sendte ut en hel haug med plakater som hang rundt hele byen, egentlig.
Og så etablerte vi et samarbeid med bibliotekene rundt forbi.
Fylkesbiblioteket og Sølvsberget.
Så de var òg enormt flinke til å spre det.
Så det var egentlig disse plakatene, der var det en QR-kode der folk kunne gå
inn, og så svarte de på et spørreskjema.
Kort og enkelt.

[SPEAKER_00]

Men det der at folk leser ikke lenger, og nå skal vi løfte fram leseminnet,
blir ikke det bare å spørre de som allerede har lest, og ikke nå fram til de
som på en måte ikke leser?

[SPEAKER_03]

Jo, men lesere har jo et nettverk, og gjennom å hente fram minnene og minnene
om hvor kjekt det er, så har det vist seg at folk snakker om lesing i lunsjen
på jobben og i middagsselskaper.
Og det lager en lyst til å lage leseminner, for den oppvoksende generasjonen.
Så det å gripe ei bok og dele den med poden blir enda viktigere når du husker å

salikatt, så kjekt var det å bli lest for.

[SPEAKER_02]

Og det vi ser, er jo at selv om du ikke er blitt lest for kjempemye seg som liten, så har de fleste et leseminne på et eller annet nivå.

Om det var at de leste sjøl eller fant en bok.

Men de har iallfall et minne rundt ei bok.

Og det er det veldig mange som har fortalt.

[SPEAKER_00]

Det er jo sykt mye bøker der ute, men er det noe som på en måte går igjen, som på en måte er på toppen av leseminnepyramiden?

[SPEAKER_03]

Det var jo enormt.

Vi fikk jo inn over tusen svar, det er jo superbra.

Det var veldig mange enkelttitler som ble nevnt, fordi at folk har minner som er knytta til ... Er det 400?

Ja, over 400 enkelttitler.

Men så er det noen bøker som det er veldig mange som har løfta fram.

Så vi har lagt en sånn ti på topp-liste, og vi har pall-plasser.

[SPEAKER_00]

Kan vi få høre de og?

[SPEAKER_03]

På tredje plass kom den boka som du starta å lese fra.

'Brødrene Løvehjerte' av Astrid Lindgren'.

Den har gjort et dypt inntrykk på mange lesere, og jeg skjønner så godt hvorfor jeg kjenner at jeg begynner nesten å grine når jeg tenker på den.

[SPEAKER_02]

Og på andre plass så var det 'Frøken Detektiv'.

[SPEAKER_03]

Jepp.

Og ...

Mange.

Den leda jo kjempe lenge i leseminnundersøkelsen vår.

'Frøken Detektiv' har gjort et stort inntrykk på de som har ... Og da snakker vi mer om en bokserie enn en enkeltbok?

Altså bokserier ... Ja, hallo, det er liksom de hundre 'Frøken Detektiv'.

Og det kom bok etter bok etter bok med navnet på én forfatter, men det var jo ikke én forfatter heller.

Det satt jo en gjeng med folk og produserte frøken detektivbøker over samme lest.

Men når du har lest 100 frøken detektivbøker, så blir du drittflink til å lese. Det er veldig bra.

[SPEAKER_00]

Så det er god oppside her med å pløye seg gjennom Nancy Drev.

[SPEAKER_03]

Nanki drev, for vi var ikke så drevne på engelsk uttale på den tida.

Det var liksom før masse ... Før internettet og seriene kom.
Så det ble Nanki Drev hos venninna mi for det å uttale en C. Vi diskuterte det lenge.
Hvordan skal det gjøres?

[SPEAKER_00]

Hvis vi tar nummer én, så har vi vært gjennom topp tre av alle forslagene som kom inn.

Å, trommevirvel!

[SPEAKER_02]

Harry Potter!

Det er jo flere bøker.

[SPEAKER_03]

Ja, det er jo òg en serie, men en annen type serie enn Nancy Drew, fordi du følger Harry Potter gjennom alle disse årene han har på Galtvort skole for trollmenn og hekser.

Ja.

Han er relativt ny.

Han har jo noen år på nakken, Harry Potter òg, men det er jo et univers som har utvidet seg, og som fortsetter å utvide seg.

Og vi ser jo en topp, faktisk, i de innsamla leseminnene.

Når er det de er født, de som stemmer på Harry Potter?

[SPEAKER_02]

Ja, altså vi har jo en ganske god topp på 2008.

Altså folk som svarer, som er født da.

Selv om mesteparten av de som har svart på undersøkelsen, er født på 70-80-tallet.

Men akkurat i 2008 er den store topp, og det er nok de som har husket på Harry Potter.

[SPEAKER_00]

Hva skal dere bruke dette arbeidet til, altså disse leseminnene?

[SPEAKER_02]

Først og fremst er det vel at vi ville lage en mimrekultur, eller få frem gode minner hos folk, og få da folk til å lese for ungene sine og fortsette å lese, eller begynne å lese igjen sjøl.

For det er noe som skjer når vi mimrer.

Det skjer noe med følelsene våre.

Det er òg noe veldig sosialt, vi forteller om hvem vi er og historien vår, og noen ganger finner vi felles referanser gjennom historien vår.

Så det var det som var bakgrunnen for nettopp å mimre, for det skjer så masse med oss når vi gjør det.

Så hovedsakelig så var det jo egentlig bare for å håpe at folk skulle begynne å lese for ungene sine.

[SPEAKER_03]

Men òg bare det å snakke om lesing og gjøre lesing til et positivt samtaletema. En ting som vi kan dele, og vi kan gi hverandre tips, og vi kan diskutere hvem som har vært den viktigste boka og den største helten fra den litterære verden, istedenfor bare å snakke om hvor elendig det går med leseferdighetene.

[SPEAKER_00]

For det viser seg vel også at hvis du blir lest for som barn, det trenger ikke være mye hver dag, så får du et mye større vokabular, og plutselig har du en potensiell kryssordløser i fremtida.

[SPEAKER_03]

Ja, akkurat sånn er det.

[SPEAKER_00]

Det var godt.

Var det noen spesielle personer som leste for dere?

[SPEAKER_02]

Det var mange som leste for meg.

Jeg var heldig der.

Men mormor er jo en person som har bare ... ja ... brent seg inn i mitt minne. Og det tror jeg handler om at hun kom en gang i uka til oss, og da lagde hun pannekaker.

Og etter at jeg hadde gjort leksene, da skulle jeg bli lest for.

Det var liksom en belønning.

Så hun har jo gjort et ganske sånn uslettelig inntrykk, nettopp som en leser for meg.

En modell, og òg en som jeg knytter veldig gode minner til rundt lesing.

[SPEAKER_03]

Ja.

Jeg har òg hatt mange som har lest for meg.

Mamma meldte jo meg og Vegard, broren min, inn i bokklubben, så hun leste til kveldsmaten hver eneste kveld.

Men kanskje det ...

Det løgneste minnet jeg har til en som har lest for meg, er jo bestefaren min, som kom hjem til oss og bodde hos oss.

Han bodde på legd hos ungene sine da han ble pensjonert fra militæret.

Oberstløytnanten.

Så bodde han på solseng hjemme i spisestua vår.

Han var så stor at han lå rett på bakken, faktisk.

Og på morgenene fikk jeg og Vegard komme inn, så satt vi på magen hans og så leste han eventyr for oss mens vi tygde skråtoakk.

[SPEAKER_00]

Skal du lese for ungene i dag, da kan du gjenta mye av dette, men ikke skråtoakken, kanskje?

Men hva gjorde det med deres forhold til lesing i dag, at dere ble lest for som barn?

[SPEAKER_03]

Nå er jo jeg en leser, men da jeg ble mor, for eksempel, så var det helt selvsagt og naturlig for meg at jeg skulle lese for ungene mine fra tidligere, for det er en opplevelse som jeg vil dele med dem.

Det er en viktig del av barndommen min.

Og så hadde jeg lyst til å plante meg selv godt i minnene deres, og det har jeg jo gjort gjennom å lese for dem.

Så det har vært et viktig resultat av mine egne opplevelser.
Men vi vet jo at det er mange foreldre som ikke leser sammen med ungene sine.

[SPEAKER_02]

Det var litt av bakgrunnen for å starte dette, for så mange som én av tre foreldre ser at de sjeldent leser for ungene sine, så da tenkte vi her må vi gjøre en ting.

[SPEAKER_00]

Og slikt et sørgelig syn, sa Baktus.

Hva er det spørsmålet ...?

Nei, jeg klarer ikke det, Karius og Baktus greiene.

Men det var jo en markant måte det ble lest på i Karius og Baktus-filmen av Torbjørn Egner, og den har dere også tatt med.

Gammel bok, lever den godt ennå?

[SPEAKER_03]

Hvert år når jeg har møtt barnehagelærerstudentene, de nye, så har jeg spurt dem om deres leseerfaringer, og så ber jeg dem om å rekke opp hånda på hvem som har blitt lest.

For da de var små, hvem som har gitt bort en bok i gave, så spør jeg: hvem vet hvem Karius og Baktus er.

Og det er færre og færre for hvert år.

Så ...

Karius og Baktus er lys levende i mitt leseminne.

Men det er òg mange som ikke vet hvem de er etter hvert.

[SPEAKER_02]

Men de er jo levende i leseminneinnsamlingen vår, og det er Torbjørn Egner generelt.

Og det tror vi handler mye om nostalgi hos foreldre og besteforeldre som svarer på undersøkelsen.

At det ligger så present for dem, da.

[SPEAKER_00]

For i lesemiddelundersøkelsen er det bøker, mange bøker, som er kommet ut for lenge siden.

Vi skal få inn en som kan svare på om disse bøkene fremdeles blir delt ut ... de blir ikke delt ut, de blir lånt ut på biblioteket.

Alt omkring Hardy-guttene var et ugjenomtremelig mørke.

Det svarte og iskalde vannet de lå i, var ikke det minst mørkere enn luften over dem.

Frank dukket prustende og stønnende opp av vannet.

Han tenkte først og fremst på broren.

Selv var han uskadd.

Joe, ropte han, Joe.

Det var starten på et kapittel i boka Hardy-guttene på gangsterjakt, og nå har vi fått inn den gjesten som vi nevnte tidligere i podkasten, Åsmund Oddnøy fra Sølvberget.

For det vi lurte på var, disse bøkene som er nevnt i Leseminner, er de fremdeles levende bøker?

[SPEAKER_01]

Det er veldig stor variasjon i det.

Noen forfattere er definitivt mer et minne for de som har svart, enn at de er levende bøker i dag.

Du leste fra Hardy-guttene?

Der hadde vi i fjor, sånn røftlig regna, totalt 60 utlån, og da tar vi alle Hardy-gutt-bøkene som fins.

Så det betyr at det blir lånt én bok i uka på Sølvberget av Hardy-guttene.

[SPEAKER_00]

Og det er bøker der å velger i, for da jeg vokste opp, var det mange ... Jeg klarer ikke å huske hvilke jeg har lest engang.

[SPEAKER_01]

Det finnes plenty av Hardy-gutt-bøker, og de har i tillegg prøvd å revitalisere serien med å lage noe som heter Nye Hardy-guttene, som tar Hardy-guttene inn i vår tid, hvor de har tilgang til mobil og internett og sånt.

Men det fenger liksom ikke helt dagens gruppe lesere.

[SPEAKER_03]

Nei, jeg syns det er på et sett og vis forståelig at kanskje Hardy-guttene har hatt sin glanstid, men det er jo andre serier som har hoppet inn og tatt plassen, så jeg tenker liksom hvor du kan lese rikeslig og mye over tid.

[SPEAKER_00]

Men tror dere som har jobb med leseminner nå, hvis dere skulle gjette hvor mange Frøken detektiv-bøker blir lånt ut på biblioteket i 2025?

[SPEAKER_02]

Tipper det er ganske likt som å Hardy-guttene.

[SPEAKER_01]

Ja, jeg fant de mest populære i serien, og de hadde i fjor 17-, 16- og 11-utlån.

Så Frøken detektiv er også langt på vei en død serie for dagens barn.

[SPEAKER_00]

Men både Hardy-guttene og Frøken detektiv har jo blitt revitalisert, òg gjennom TV-serie.

Da merker dere heller ingen topp, når dette produktet dukker opp på strømmetjenester?

[SPEAKER_01]

Nei, nå skal ikke jeg utrope meg til medieforsker på noe vis, men det blir kanskje litt tamt for dagens barn?

Jeg vet ikke, jeg.

Med Joe og Frank som springer rundt og ser etter tegn og spor og sånne ting. Når de har hundrevis av ting å velge mellom, og ting som er laget for dagens ungdom.

Kanskje på en annen måte enn de seriene vi har snakket om nå.

Og for å piske en ... hva heter det..., sparke en som ligger nede, så er jo kanskje mange av disse lånene foreldre eller besteforeldre som sleper med seg ungen på biblioteket og viser dem 'Hardy-guttene'.

Endelig fant jeg 'Hardy-guttene'.

Han skal låne 'Hardy-guttene, denne gutten her'.

[SPEAKER_00]

Da er vi inne på en problemstilling som jeg kjenner meg igjen i. Det er ting som jeg selv vokste opp med, som jeg syns var sykt bra, som jeg skal prøve å innprente på egne unger.

Jeg har prøvd meg på 80-tallsfilmer, og de syns jo ikke at de er bra i det hele tatt, og da vil jeg jo tippe at bøkene også har et problem.

Kan du ta en liten problemstilling rundt Hardy-guttene, når vi først er i gang med den?

For det som jeg sleit med der, var at vi er jo da vokst opp, iallfall jeg, Trude òg, 80-tallet.

Alle filmer skulle jo oversettes, titlene på, skulle gjerne være et hjelp for han, f.eks.

Men når det gjelder Hardy-guttene, den oversatte tittelen var på en måte løsningen omtrent på mysteriet.

Så hvis du leser Hardy-guttene, sant, løser ditt og datt, drar på ditt og datt, ja, ok, det er det det handler om, vi trenger nesten ikke lese den engang.

Det var bare litt kritikk og et sidespor.

Mye kritikk av Hardy-guttene.

[SPEAKER_03]

Knallhardt.

[SPEAKER_00]

Skal vi gå heller løs på noen som vi kanskje tror har tålt utlånets tann? Bedre?

Brødrene Løvehjerte, for eksempel?

[SPEAKER_01]

Ja, Brødrene Løvehjerte hadde nittifire utlån i fjor, og det er den, og så er det to andre bøker av Lindgren som òg står seg veldig sterkt.

Kanskje dere kan gjette på hvilke to andre Lindgren-bøker som òg blir lånt ut mye hvert eneste år?

[SPEAKER_03]

Å, Ronja Røverdatter.

[SPEAKER_01]

Ja.

Og?

[SPEAKER_03]

Pippi?

Nei.

[SPEAKER_01]

Mio Min Mio.

Det er de fantastiske elementene i bøkene som gjør at de har lang levetid. Andre Lindgren-bøker, f.eks.

'Lotta fra Bråkmakragata' eller 'Alle vi barna i Bakkebygrenda', er mye mer datert.

Jeg tror ikke unger i dag syns det er spennende å lese om at Lotta blir sint og klatrer opp i et tre.

Det blir kanskje litt tamt.

Og det ser en òg på f.eks.

en forfatter som Anne-Cath.

Vestly, som ikke leses av barn i dag.

For det tidsbildet av Norge som bygges opp etter krigen ... Det kunne vært for 200 år siden, eller 1000 år siden, for de som er barn i dag.

Det er ikke noe der som treffer, tror jeg.

[SPEAKER_03]

Tenker du de fantastiske elementene gjør at litteraturen tåler tidens tann?

[SPEAKER_01]

Ja, det tror jeg.

Det som er veldig tidsaktuelt, blir også veldig datert.

[SPEAKER_00]

Men hvis vi går inn på språkbruk, da for eksempel ... Nå leste jo jeg iallfall et forsøk på å lese høyt fra Hardy-gutten, og kom over ordet prustende, som jeg vel ikke kan huske å ha brukt i hele mitt liv.

Når dere har sett på disse leseminnene, er det mye sånn utdatert språkbruk som òg gjør at bøkene liksom ikke tåler tidens tann så godt?

[SPEAKER_03]

Bøker som er skrevet for superlenge siden, er jo skrevet på et språk som vi ikke nødvendigvis kjenner oss igjen i, men sånn som Den hemmelige hagen, den blir jo gjendikta igjen og igjen.

Det er fordi at det er ei bok som holder seg over tid.

Og sånn som Roald Dahl, som òg har levd i noen år, bøker som har levd i noen år, de òg blir gjendikta igjen.

Og igjen ... Og der blir jo ord tatt vekk òg, ord som virker like lenger.

Men det er jo klart at språket, det bidrar til ei bok si levetid.

[SPEAKER_00]

Over til et lite tema til når vi har mannen fra Sølvberget her, fordi at det er flest damer som har svart på leseminneundersøkelsen.

Og da lurar jo vi da på biblioteket, er det bare damer som er på besøk?

[SPEAKER_01]

Ja, vi kan jo se på dette på flere vis, men det er jo ikke til å underslå at 70 % av lånerne våre er kvinner.

Til gjengjeld så er 40 % av de besøkende menn.

Så mennene kommer, ganske mange i tallet, men de låner ikke nødvendigvis et eller annet.

Så de vet at vi fins, men litteraturen er litt mer fremmed for dem.

Det er mange ting i verden jeg ikke har vekttall i, f.eks.

kjønnsforskning.

Men det er noe dypt 'født sånn' eller 'blitt sånn' over dette, som kanskje dere vet mer om.

Men det er jo et faktum at skolene i Norge er veldig flinke til å ta med seg til å bruke biblioteket.

De fleste har flere skolebesøk opp gjennom grunnskolen.

Og da er alle med.

Det er ikke sånn at guttene går på bilverksted mens jentene går på biblioteket.

Alle er med på biblioteket, og det er masse lesekampanjer for å få gutter til å lese mer.

Så hvorfor da menn slutter i stor grad å lese skjønnlitteratur, jo eldre de

blir?

Det er jo et stort spørsmål som jeg ikke har svaret på.

For det er jo ikke sånn at de ikke vet at biblioteket finnes, eller at litteraturen ikke finnes, eller har det med hjernene våre å gjøre, eller har det med måten vi forholder oss til kultur på i det hele tatt ... At det er mer en kvinneting.

Jeg aner ikke, hva tror dere?

[SPEAKER_03]

Det lurer jo vi òg på.

Men hvis en ser på f.eks.

... Det er jo mye kvinner som jobber i barnehager.

Mye kvinner som jobber i skolen som lærere.

Flest kvinner i barneskolen og oppover.

Så det vi har tenkt på, er jo om det er ... Hvor er rollemodellene, de mannlige rollemodellene?

Men kan det være sånn?

At de mennene som kommer på biblioteket og bruker biblioteket, kommer for å møte en kvinne?

For de vet hvor damene går hen.

[SPEAKER_00]

Det er brannfakkell!

Det er på grensen til brannfakkell!

[SPEAKER_02]

Men det er iallfall interessant at det er så mange som 70 % av kvinnene som låner bøker.

For det sammenfaller jo godt med våre undersøkelser, for der er det 83 % kvinner som har svart.

Men jeg er usikker på om det er at menn ikke leser romaner eller skjønnlitteratur.

Kanskje de kjøper?

Det håper vi jo, men kanskje det er en større utbredelse av kvinner som bruker kulturtilbudene, som også går på teater, og som gjør disse kulturelle tingene og det å gå på biblioteket en kulturting, kanskje?

[SPEAKER_00]

Er det mange brannfakler egentlig på gang her nå?

Er det mer vi lurer på for bibliotekhold?

[SPEAKER_02]

Vi lurer jo litt på Harry Potter.

Har du noen tall på Harry Potter?

[SPEAKER_01]

Harry Potter lever foreløpig veldig godt på biblioteket.

Til tross for forfatterens stadig kontroversielle posisjon i offentligheten, så leses Harry Potter.

År etter år.

Og dere var innom dette med Roald Dahl igjen.

De fantastiske elementene hans gjør at de leses hele veien.

Det har òg å gjøre med at det blir lagd Hollywood-filmer av ham for hver eneste generasjon som kommer.

Eller når Rogaland Teater setter opp 'Matilda', så merkes det veldig godt på Matilda og Roald Dahl generelt.

[SPEAKER_00]

Så det er håp for de bøkene som folk er vokst opp med på vår alder, det er håp om at noen av dem iallfall kan leve videre.

[SPEAKER_01]

Ja, jeg tror det.

Og så er det et poeng, det som du sa i stad, at det å prøve å dytte ting ned i halsen på folk, det gjør ofte mer skade enn godt.

Jeg blir veldig fornøyd når datteren min på 17 spør om jeg har sett den og den filmen fra 70-tallet, og så sier jeg selvfølgelig litt sånn 'ja, den har jeg sett', og den vil jeg jo gjerne ha anbefalt til henne å se, men hvis jeg ikke gjør det, så klarer hun kanskje å finne fram til den sjøl.

[SPEAKER_02]

Men vi lurar på én ting til, og det er jo om du vet alderen på de damene som låner bøker hos dere?

[SPEAKER_01]

Ja, alderen på damer som låner hos oss ... Altså, jeg har tall fra det nasjonale kulturbarometeret.

Jeg går ut fra at folk i Stavanger er nokså like resten av landet.

Og der er det, bortsett fra de aller yngste, så er det kvinner mellom 25 og 44 år som besøker et folkebibliotek.

Det er jo litt interessant, for de er jo ofte midt i den barnefasen, men likevel prioriterer de å gå på bibliotek.

Så det er tommel opp, altså.

[SPEAKER_00]

Vi sier takk for besøket til Åsmund Oddnøy fra Sølvberget, og så kan vi jo egentlig slutte med Hardyguttene som vi begynte med før du kom inn i studio.

Det er sørgelig, sa tante Gjertrud.

Hvorfor ble du ikke blikkenslager, eller noe sånt?

Det er iallfall tryggere, men ikke så spennende, sa Fenton Hardy og lo.

Hva kan vi lære av å dele leseminner?

[SPEAKER_03]

Det vi kan øre er for eksempel

å snakke om bøker og lesing sammen.

Og det at lesing ikke er en privatsak nødvendigvis, men en sosial ting, og det ser vi jo i samfunnet nå òg, det er jo enormt med leseklubber som er drevne av kjendiser fordi at lesing er en ting som vi gjerne vil gjøre i flokk.

[SPEAKER_00]

Men vi leser sannsynligvis mindre for barn, da har vi ikke helt tall på det, men vi leser sannsynligvis mindre for barn i dag enn vi gjorde for 30-40 år siden.

Hva skal til for å få oss til å snu den trenden der, for det er jo viktig?

[SPEAKER_03]

Jeg tror at du klarer å gjøre foreldre oppmerksomme på verdien av lesing, og si det er viktig for ungene dine at dere leser sammen og snakker om bøker sammen.

Det er viktig her og nå, fordi det er skamkoselig og kjekt, og så er det viktig i lengden òg, fordi dette bokspråket som ungene møter, det kommer til å påvirke dem og ha en innvirkning på skoletida, for eksempel.

Så vi må gjøre foreldre oppmerksomme på hvor viktig lesing er.

Og så tror jeg òg at vi må si til foreldre at det ikke er vanskelig, og det tar ikke superlang tid.

Men hvis en leser, hvis en har en rutine, sånn som bestemora til Elisabeth med å komme og lese en gang i uka, eller hvis en leser på sengekanten hver kveld, eller hvis en ...

Har en fast dag på biblioteket.

Det tar ikke kjempelang tid.

Koster ingenting.

[SPEAKER_02]

For det var det vi så òg i den andre undersøkelsen vi hadde.

Der er det rutiner som faktisk forutsier om du faktisk driver med lesing, og hvor mye du leser.

Så jo flinkere du er til å følge en sånn type rutine, jo mer leser du for ungene.

Så det er òg et viktig, viktig budskap.

[SPEAKER_00]

Men så er det jo en mye mer fragmentert verden enn når f.eks.

jeg vokste opp.

Det er mange ting som kjemper om oppmerksomheten, masse skjermer.

Vi hadde én TV-kanal, nå er det 100 000.

Du kan se hva du vil, når du vil.

Du kan få tak i akkurat det du vil, når du vil.

Er det ikke vanskelig da å selge inn boka som konsept, og lesestund?

[SPEAKER_03]

Det bør ikke være det, fordi det er så viktig og så fint.

Men jeg skjønner at det kan være vanskelig å sette i gang hvis du ikke har erfaringer selv, og hvordan leser du egentlig sammen med unger?

Så det blir viktig for oss òg hvis småbarnsforeldre kan snakke med hverandre og tipse hverandre om bøker og si at gutten min elsker denne boka, og vi pleier å ...

Og det at unger ikke nødvendigvis sitter i ro når de blir lest for, men beveger seg rundt i rommet, er en helt naturlig ting.

Betyr ikke at de ikke følger med, bare at de liker å fikle med ting eller holde på med noe annet mens de blir lest for.

Jeg tror at ... Nei, å vise fram, fortelle om hvor viktig det er, vise fram hvor enkelt det faktisk er, kan være en måte å nå fram på.

[SPEAKER_02]

Og tenke litt over å legge vekk mobilen sjøl, for jeg tror det er den største distraksjonen, egentlig, for både barn og voksne.

[SPEAKER_03]

Ja, og dessuten, det går ikke an å holde på med mobilen samtidig som du leser høyt.

Nei.

[SPEAKER_00]

Noen bøker som kom inn på lista deres som var overraskende?

[SPEAKER_02]

Det var jo bøker som vi ikke hadde hørt om ... Om titler som vi ikke kan nevne høyt engang?

[SPEAKER_00]

Det er helt andre leseminner, mer bilde-minner, kanskje?

[SPEAKER_03]

Nei, det er sånne bøker som har virkelig gått ut av tiden, for eksempel. Gjerne skrevet på 30-tallet.

[SPEAKER_00]

Ok, et litt annet syn på menneskeheten, kanskje.

Nå trodde jeg det var magasiner som var gjemt i steingarder og hadde klistra seg sammen pga fukt, men det var det ikke.

Men stopper prosjektet her, leseminner?

[SPEAKER_03]

Det hadde jo vært enormt kjekt å samle inn enda mer leseminner.

Kanskje på et litt seinere tidspunkt, og kanskje vi kunne fått med folk fra hele landet i større grad.

Så innsamlinga, den har jeg lyst til å gjøre igjen, Elisabeth.

Men vi kommer jo til å fortsette å jobbe med de resultatene som har kommet inn, for det er jo mange ting vi ser her som vi ikke får tid til å snakke om her.

[SPEAKER_00]

Vi oppfordrer bare alle til å lese, for hvem det måtte være.

Kavring Løvehjerte, sa Jonatan. Er du redd?

Nei...Jo, jeg er redd, men jeg gjør det likevel Jonatan. Jeg gjør det nå. Nå! Og så bli jeg aldri redd mer. Aldri mer redd.